

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 85/05-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. júna 2005 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Juraja Babjaka a Eduarda Báránaya prerokoval sťažnosť V. S., K., zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., K., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Košice II v konaní sp. zn. 17 C 419/97, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo V. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17 C 419/97 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Košice II p r i k a z u j e v konaní sp. zn. 17 C 419/97 konať bez zbytočných prietáhov.

3. V. S. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 40 000 Sk (slovom štyridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Košice II povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Košice II je povinný nahradiť V. S. trovy právneho zastúpenia vo výške 5 302 Sk (slovom päťtisícristodva slovenských korún) na bankový účet právnej zástupkyne JUDr. D. S. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Sťažnosti V. S. vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. februára 2005 doručená sťažnosť V. S., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., K., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 17 C 419/97.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 85/05-9 zo 16. marca 2005 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu, ktorá mu bola doručená 13. mája 2005, vyjadril, že okresný súd netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom. Právna zástupkyňa sťažovateľa vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 19. mája 2005 oznámila, že sťažovateľ netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd využil možnosť postupu podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na charakter posudzovanej veci, v ktorej je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažovateľ sa návrhom z 20. mája 1997 doručeným okresnému súdu domáhal náhrady škody z dôvodu pracovného úrazu od odporcu – D. p., a. s., K. Okresný súd po „... asi 4 nariadených pojednaniach v rokoch 1997 až 2000 ...“ rozhodol vo veci rozsudkom z 23. februára 2000, ktorým návrh sťažovateľa zamietol, pričom rozsudok mu bol doručený „... s viac ako 2 mesačným prieťahom“.

Sťažovateľ podal proti predmetnému rozsudku odvolanie a Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 23. januára 2001 predmetný rozsudok okresného súdu zrušil, pričom vec zároveň vrátil na ďalšie prerokovanie okresnému súdu. Okresný súd následne v uvedenej veci 2 roky nekonal a rozsudkom rozhodol až 15. marca 2004. Odporca podal proti tomuto rozsudku odvolanie, krajský súd tento rozsudok zrušil pre nepreskúmateľnosť a vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu.

Sťažovateľ podal 21. januára 2005 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní. Predseda okresného súdu vo vyjadrení z 26. januára 2005 uznal sťažnosť na prieťahy za dôvodnú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní okresného súdu sp. zn. 17 C 419/97 a prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez prieťahov. Zároveň sťažovateľ žiada priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 000 Sk a náhrady trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd výzvou zo 6. mája 2005 požiadal predsedu okresného súdu, aby sa v zmysle ustanovenia § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde vyjadril k sťažnosti sťažovateľa. Predseda okresného súdu vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 23. mája 2005 uviedol prehľad úkonov vykonaných v predmetnej veci a vyjadril sa, že vzhľadom na chronológiu úkonov, ktoré boli v danej veci vykonané, *«... je nutné pripustiť, že v určitých časových obdobiach predmetné konanie nevykazovalo známky úplnej bezprieťahovosti, nie však v takom rozsahu, ako to uvádza sťažovateľ. Nie je opodstatnené ani jeho tvrdenie o dlhom časovom odstupe medzi pojednávaniami a úplne zarážajúce je tvrdenie o „údajnom“ predĺžení lehôt na vypracovanie rozsudkov»*.

Predseda okresného súdu vo svojom stanovisku zároveň uviedol, že sťažovateľom požadované primerané finančné zadosťučinenie považuje vzhľadom na predmet sporu za neprimerane vysoké, a poukázal na skutočnosť, že okresný súd v predmetnej veci už dvakrát meritórne rozhodol a navyše po podaní sťažnosti štátnej správe súdu k ďalším prieťahom v konaní nedochádza, preto nebolo potrebné domáhať sa nápravy v konaní pred ústavným súdom, ak účelom sťažnosti sťažovateľa bolo len dosiahnutie priebežnosti konania v jeho právnej veci.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľa, stanoviska predsedu okresného súdu a najmä podrobného preštudovania spisu okresného súdu sp. zn. 17 C 419/97 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Sťažovateľ doručil okresnému súdu 5. júna 1997 návrh na úhradu náhrady škody z dôvodu nevyplatenia odškodného následkom pracovného úrazu voči odporcovi s prílohami. Okresný súd vydal 18. júna 1997 pokyn na doručenie návrhu sťažovateľa odporcovi, aby sa k nemu v stanovenej lehote vyjadril. Odporca doručil okresnému súdu 1. augusta 1997 vyjadrenie k návrhu sťažovateľa.

Okresný súd vydal 19. augusta 1997 pokyn na doručenie vyjadrenia odporcu sťažovateľovi. Okresný súd nariadil 21. januára 1999 termín pojednávania na 8. február 1999 a vyzval sťažovateľa a odporcu, aby predložili písomnosti týkajúce sa predmetu konania. Pojednávanie 8. februára 1999 bolo z dôvodu práceneschopnosti predsedníčky senátu uznesením odročené na 24. marec 1999.

Na pojednávaní 24. marca 1999 boli vypočutí účastníci konania a pojednávanie bolo uznesením odročené na neurčito za účelom ďalšieho dokazovania s tým, že sťažovateľovi a odporcovi bola uložená povinnosť predložiť okresnému súdu písomnosti týkajúce sa predmetu konania v požadovanej lehote.

Okresný súd vydal 30. marca 1999 pokyn na doručenie urgencie odporcovi, aby obratom predložil písomnosti týkajúce sa predmetu konania. Odporca doručil okresnému súdu požadované písomnosti 13. apríla 1999. Okresný súd nariadil 6. mája 1999 termín pojednávania na 16. jún 1999. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 27. mája 1999 návrhy na vykonanie ďalšieho dokazovania v posudzovanej veci – výsluch svedkov. Okresný súd vydal 1. júna 1999 pokyn na predvolanie svedkov navrhnutých sťažovateľom na pojednávanie stanovené na 16. jún 1999.

Podľa úradného záznamu okresného súdu zo 16. júna 1999 sa pojednávanie neuskutočnilo „... z dôvodu prehliadky budovy – podozrenie na bombu“. Okresný súd nariadil 16. júna 1999 termín pojednávania na 18. október 1999. Na pojednávaní 18. októbra 1999 vypovedali predvolaní svedkovia a pojednávanie bolo uznesením odročené na neurčito.

Okresný súd vydal 9. novembra 1999 pokyn na doručenie urgencie odporcovi, aby obratom predložil písomnosti týkajúce sa predmetu konania. Odporca doručil okresnému súdu požadované písomnosti 10. novembra 1999. Okresný súd nariadil 20. januára 2000 termín pojednávania na 23. február 2000. Na pojednávaní 23. februára 2000 bolo vykonané ďalšie dokazovanie a bol vyhlásený rozsudok č. k. 17 C 419/97-79, ktorým bol návrh sťažovateľa zamietnutý.

Opatrením predsedu okresného súdu z 21. marca 2000 bola predĺžená lehota na písomné vypracovanie uvedeného rozsudku do 30. apríla 2000. Okresný súd vydal 18. mája 2000 pokyn na doručenie rozsudku účastníkom konania. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 2. júna 2000 odvolanie proti predmetnému rozsudku. Okresný súd vydal 8. júna 2000 pokyn na doručenie odvolania sťažovateľa odporcovi, aby sa k nemu vyjadril v stanovenej lehote.

Odporca doručil okresnému súdu 21. júna 2000 vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľa. Okresný súd vydal 8. septembra 2000 pokyn na predloženie posudzovaného spisu krajskému súdu za účelom rozhodnutia o odvolaní sťažovateľa. Spis bol krajskému súdu doručený 27. septembra 2000. Krajský súd nariadil 12. januára 2001 termín pojednávania na 23. január 2001.

Na pojednávaní 23. januára 2001 krajský súd uznesením č. k. 16 Co 375/00-97 v časti predmetný rozsudok okresného súdu zrušil a posudzovanú vec v rozsahu zrušenia vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Spis bol vrátený okresnému súdu 27. februára 2001. Okresný súd vydal 5. marca 2001 pokyn na doručenie predmetného uznesenia krajského súdu účastníkom konania.

Okresný súd nariadil 11. novembra 2003 termín pojednávania na 26. január 2004 a vyzval odporcu, aby predložil v určenej lehote súdu písomnosti týkajúce sa predmetu posudzovaného konania. Odporca doručil okresnému súdu požadované písomnosti 12. januára 2004.

Na pojednávaní 26. januára 2004 bolo vykonané dokazovanie týkajúce sa predmetu konania a okresný súd uznesením pripustil zmenu petitu sťažovateľa a pojednávanie uznesením odročil na 11. február 2004. Podľa úradného záznamu okresného súdu zo 6. februára 2004 bolo pojednávanie stanovené na 11. február 2004 z dôvodu účasti zákonnej sudkyne na seminári sudcov odročené na 15. marec 2004.

Na pojednávaní 15. marca 2004 okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 17 C 419/97-124, v ktorom odporcovi uložil povinnosť uhradiť sťažovateľovi určenú finančnú sumu s príslušenstvom. Predseda okresného súdu rozhodnutím zo 14. apríla 2004 súhlasil s predĺžením lehoty na písomné vypracovanie uvedeného rozsudku do 31. mája 2004, a to z dôvodu počtu rozhodnutých vecí a právnej náročnosti. Okresný súd vydal 27. mája 2004 pokyn na odpísanie predmetného rozsudku a predloženie na kontrolu jeho správnosti zákonnej sudkyňi. Okresný súd vydal 22. júna 2004 pokyn na doručenie predmetného rozsudku účastníkom konania.

Odporca doručil okresnému súdu 14. júla 2004 odvolanie proti rozsudku okresného súdu č. k. 17 C 419/97-124 z 15. marca 2004. Okresný súd vyzval 16. júla 2004 odporcu na úhradu súdneho poplatku za podanie odvolania v určenej lehote a zároveň vyzval sťažovateľa, aby sa vyjadril k odvolaniu odporcu v stanovenej lehote. Odporca doručil okresnému súdu úhradu súdneho poplatku 28. júla 2004.

Okresný súd na základe predkladacej správy z 30. júla 2004 zaslal predmetný spis na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu, ktorému bol spis doručený 3. augusta 2004. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 5. augusta 2004 vyjadrenie k odvolaniu podanému odporcom a okresný súd prípisom z uvedeného dňa doručil vyjadrenie sťažovateľa krajskému súdu.

Krajský súd nariadil 1. decembra 2004 termín pojednávania na 13. december 2004. Pojednávanie 13. decembra 2004 krajský súd po vypočutí účastníkov konania odročil na 15. december 2004. Na pojednávaní 15. decembra 2004 krajský súd uznesením č. k. 15 Co 240/04-151 zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil na ďalšie konanie prvostupňovému súdu. Spis bol okresnému súdu doručený 19. januára 2005.

Okresný súd vydal 19. januára 2005 pokyn na doručenie predmetného uznesenia krajského súdu účastníkom konania. Sťažovateľ doručil predsedovi okresného súdu 21. januára 2005 sťažnosť na prietahy v posudzovanom konaní. Okresný súd nariadil 8. apríla 2005 termín pojednávania na 6. jún 2005 a vydal pokyn na doručenie rozsudkov

okresného súdu č. k. 17 C 419/97-79 z 23. februára 2000 a č. k. 17 C 419/97-124 z 15. marca 2004, ako aj uznesení krajského súdu č. k. 16 Co 375/00-97 z 23. januára 2001 a č. k. 15 Co 240/04-151 z 15. decembra 2004 S. p., pobočke K. (ďalej len „S. p.“), s výzvou na vyjadrenie, či súhlasí so vstupom do posudzovaného konania ako vedľajší účastník na strane odporcu.

Okresný súd uznesením č. k. 17 C 419/97-157 z 11. apríla 2005 vyzval odporcu, aby sa v určenej lehote vyjadril ku skutočnostiam týkajúcim sa predmetu konania, a prípisom z uvedeného dňa vyzval S. p., aby sa v požadovanej lehote vyjadrila, či súhlasí so vstupom do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu. S. p. doručila okresnému súdu 4. mája 2005 vyjadrenie k predmetu posudzovaného konania. Uvedeným záznamom (č. 1. 159) posudzovaný spis končí.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. V zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, pričom nestačí, že štátny orgán vo veci koná (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 157/02, I. ÚS 76/03). Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo

neprospech účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa naplní, ako to konštantne ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvádza, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99, III. ÚS 127/03 a ďalšie).

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 28/01).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 813/00, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium „právna a faktická zložitosť veci“, ústavný súd vzal do úvahy právny a skutkový stav veci. Predmetom konania je návrh na určenie náhrady škody z dôvodu pracovného úrazu. Posudzovaná vec patrí po právnej stránke k štandardnej agende všeobecných súdov, pretože ide o spor, ktorý patrí do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov s rozsiahlou judikatúrou v danej oblasti.

Skutkovú stránku predmetnej veci možno zaradiť k štandardným v rámci agendy patriacej do rozhodovacej činnosti všeobecného súdnictva aj napriek protichodným stanoviskám účastníkov konania.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil žiadnu okolnosť v správaní s'ťažovateľa, ktorou by prispel k priet'ahom v konaní.

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k porušeniu vyššie uvedených práv, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to bez existencie zákonnej prekážky (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 3/00).

Ústavný súd navyše v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pokiaľ hodnotil predmetné konanie z hľadiska zbytočných priet'ahov, posudzoval len obdobia nečinnosti okresného súdu, keď neboli v určitých obdobiach vykonané žiadne úkony.

Ústavný súd s prihliadnutím aj na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyhodnotil postup okresného súdu v obdobiach od 19. augusta 1997 do 21. januára 1999 (17 mesiacov) a od 5. marca 2001 do 11. novembra 2003 (32 mesiacov) ako postup, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom, pretože v uvedenom období okresný súd nevykonával žiadne úkony smerujúce k rozhodnutiu v posudzovanej veci.

Ústavný súd posúdil uvedené obdobia ako časové úseky, v ktorých došlo k zbytočným priet'ahom nečinnosťou krajského súdu v celkovej dĺžke 49 mesiacov.

Predseda okresného súdu vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 23. mája 2005 uviedol prehľad úkonov vykonaných v predmetnej veci a vyjadril sa, že vzhľadom na chronológiu úkonov, ktoré boli v danej veci vykonané, «... je nutné pripustiť, že v určitých časových obdobiach predmetné konanie nevykazovalo známky úplnej bezpriet'ahovosti, nie

však v takom rozsahu, ako to uvádza sťažovateľ. Nie je opodstatnené ani jeho tvrdenie o dlhom časovom odstupe medzi pojednávaniami a úplne zarážajúce je tvrdenie o „údajnom“ predĺžení lehôt na vypracovanie rozsudkov».

Predseda okresného súdu vo svojom stanovisku zároveň uviedol, že sťažovateľom požadované primerané finančné zadosťučinenie považuje vzhľadom na predmet sporu za neprimerane vysoké a poukázal na skutočnosť, že okresný súd v predmetnej veci už dvakrát meritórne rozhodol a navyše po podaní sťažnosti štátnej správe súdu k ďalším priesťahom v konaní nedochádza, preto nebolo potrebné domáhať sa nápravy v konaní pred ústavným súdom, ak účelom sťažnosti sťažovateľa bolo len dosiahnutie priebežnosti konania v jeho právnej veci.

Právo zaručené podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa realizuje takým konaním všeobecných súdov, ktoré plynule smeruje k odstráneniu právnej neistoty osoby, ktorá sa obrátila na súd v konkrétnej veci (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 40/97).

Na základe týchto dôvodov ústavný súd dospel k názoru, že v uvedených obdobiach bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, tak ako mu ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy, a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

IV.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení označených práv sťažovateľa, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“.

Ústavný súd pri stanovení výšky primeraného finančného zadost'učinenia vzal do úvahy obdobie nečinnosti okresného súdu, ako aj okolnosť, že sťažovateľ svojím správaním neprispel k zbytočným priet'ahom v predmetnom konaní. Ústavný súd v okolnostiach tejto veci považuje sumu 40 000 Sk pre sťažovateľa za primeranú so zreteľom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci, a preto žiadosť sťažovateľa, ktorý požadoval primerané finančné zadost'učinenie v sume 100 000 Sk, vo zvyšnej časti odmietol.

Pri určení výšky primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal ústavný súd zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru aplikovaného na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa ústavný súd riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadost'učinenia nie je prípadná náhrada škody.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý zakotvuje výnimku z tejto zásady, ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa bolo porušené, a teda mal vo veci úspech.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom

a podľa ktorého ak predmet sporu nie je oceniteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna šestina výpočtového základu. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceniteľná peniazmi.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že dva úkony právnej služby boli realizované v roku 2005, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2004 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 15 008 Sk, preto ústavný súd priznal náhradu trov za dva úkony právnej pomoci každý v hodnote 2 501 Sk. Ústavný súd rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., t. j. dvakrát 150 Sk.

Podľa takto určených kritérií je správny výpočet trov v sume 5 302 Sk, ktorú ústavný súd zaviazal uhradiť právnej zástupkyňi sťažovateľa okresný súd.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2005